

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Egy évre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGY PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECEN, PIÁCZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Kálvinista-üldözés

A zsidók forradalmi szereplése s különösen az a körülmény, hogy a proletárdiktatúrának nevezett zsidóvárosi „diszóságéból” a zsidók oly nagy részt vettek ki, nagyon sok keresztyén magyar embernek kinyitotta a szemét. Azok, akik addig nem látták meg a zsidóknak a magyar gazdasági életben: iparban, kereskedelemben, földbirtokban, bankokban, tőzsdén, sajtóban, az összes intellektuális pályákon való eluralkodását és az ebben rejlő roppant nemzeti veszedelmet, — egyszerű észre tértek.

Míg a keresztyén magyarság százai szenvedtek és véreztek a hosszú éveken át tartott öldöklő háború borzalmas frontjain s a megszentelt évezredek határait saját testükből épített gátakkal védelmezték a rabló ellenségek millióival szemben; amíg ezeknek a hősöknek a hozzátartozói: a gyámol és kenyérkereső nélkül maradt keresztyén asszonyok és ártatlan gyermekek milliói színlódtek a legkietlenebb nyomorban, — addig a zsidóság nagy zöme vagyont gyűjtött a keresztyén verejétekből és keresztyén vérből, itthon élvezte a háborús konjunktúra előnyeit, torkig zabálta magát az élet javival és habzsolva falta azt a profitot, amit hadiszállításaival, az ezer és ezer keresztyén magyar katona elfagyott lábára szállított papirtalpu bakancsesal harácsolt össze.

Mikor már vézsesen közelgett a kikerülhetetlennek látszó leszámolás végzetes órája, a zsidók ellen kitörni készülő népdühöt ügyes manőverrel az „urakra” irányították, majd a zsidó-uralmat inaugurálták proletár-diktatúra címmel.

A ghetók söpredéke: a Kohnok, a Szamuellik, Pogány-Schwarczok serege már csaknem egészen nyílt kártyával játszott és hadat üzent mindennek, ami keresztyén és magyar.

Ez, igenis ez a felismerés hozta meg a szívekben és meggyötört lelkekben azt a nemes gondolatot, az életösztön szülte meg ezt a fenkölt eszmét, hogy a keresztyének, ha különböző felekezetekhez tartoznak is, testvérként szeressék egymást és vállvetve, kezét fogva küzdjenek és harcoljanak a legázolt magyarság talpraállításáért, ami csak a nemzeti gondolatban és keresztyén erkölcsökben való megújulás által lehetséges.

Ekkor viszont a zsidók érezték veszélyeztetve számításukat s épen azért minden eszközt megragadtak arra, hogy megakadályozzák a keresztyének egységének megvalósulását, hogy az egyenlenségnek, a viszálynak, gyanunak, féltékenységnek, gyűlölködésnek konkolyát szórják a testvéri szeretet, bizalom és egyetértés tiszta buzája közé. Ebben a

manőverben nagy segítségre találtak általában a szabadkőművesekben s különösen Baltazár Dezsőben.

Ez a lelkiismeretlen ember, hogy a nagyon is gyarló személyt érő elítélő, bár igazságos bírálattal szemben védekezék, nem átalotta a keresztyén felekezetek között kívánatos harmóniát fenekestől felforgatni, és azt hangoztatni, hogy ő benne a református egyházat és a kálvinisták egyetemét veszik üldözöbe.

A történelem folyamán, az elmúlt sötét időkben a protestánsok valóban sok üldöztetésnek, zaklatásnak voltak kitéve. A felekezeti türelmetlenség, a bigottéria számtalan áldozatot szedett soraikból. Legjobb fiaikat hurcolták verpadra, gályára, ölbörtönökbe. Éppen azért számított Baltazár arra, hogy evvel a rém-meséjével hívó tömegeket szerez, és állít a háta mögé. Meghordozza hát a véres kardot és legjobb tudása és meggyőződése ellenére fujja a vézskürtöt. A zsidó lapok, mint egy nagy orchester, verik a nagy dobot, fujják a harsonát, s a zsidók ismét csak a markukba röhögnek.

Hogyne, hiszen sikerült a trükk: elterelték a figyelmet magukról és makhinációikról. A zsidónak a legkedvesebb látvány, ha a keresztyének ütök-verik, pusztítják, szidják, gunyolják, kisebbítik egymást.

Helybeli zsidó lapban olvastuk a következő hatásra vadászó passzust, a legutóbbi presbitéri ülésről szóló tudósításában: „A gyülesteremben . . . a haragos tűzben csillogó férfiszemek előtt . . . a kálvinista-üldözés réme bontakozott ki félelmetes arányokban.”

Ugyátszik, Baltazár és szabadkőműves-zsidó érdektársasága bizik annak a mondásnak az igazságában, hogy aki az emberi butaságra épít, az nem csalódik.

Reméljük és bizton hisszük, hogy alantas számításukban ezuttal alaposan csalódnai fognak. Nem tudjuk feltételezni, hogy akad még józan ember, aki elhinné, hogy ebben az országban, mely oly megható egyértelműséggel adta a kormányzás gyeplőjét a kálvinista Horthy Miklós erős kezébe, kálvinista üldözés még csak meg is kísérelhető lenne.

Nem, nem, tisztelt Püspör ur és többi gályára készülő és minden áron vértanúnak feltűnni akaró szabadkőműves kötevényesek, kik, a páholyok sötét odúiból az egyházkormányzat rudja mellé vonultak s míg amott az istentagadó, erkölcsrontó, hazát eláruló, vallást kigunyoló tanokat főzték ki, emitt pedig az egyház palástjába burkolóznak, . . . nem, nem, tisztelt urak, **mi világosan látó kálvinisták nem vagyunk hajlandók kálvinista-üldözést tartani!**

A debreceni csufság

Szabó Dezső szenzációs cikke

Szabó Dezső, a ma élő vérbeli magyar írók legjelesebbike az Elsodort falu hirneves szerzője, aki református esperes fia, maga is mélyen vallásos kálvinista ember, cikket írt a Virradatban a „A debreceni csufság” címmel. A cikk letagadhatatlan bizonyítéka annak, hogy a Debrecen falain kívül élő elfogulatlan protestáns magyarok is károsnak és veszedelmesnek tartják Baltazár Dezső püspök közéleti szereplését. Károsnak és veszedelmesnek nemcsak az évszázados kálvinista hagyományokra, hanem a romjaiból emelkedő keresztyén Magyarország létredekeire nézve is.

Szabó Dezső a törzsökös kálvinista büszke önértékeléssel taglalja cikkében a protestantizmus történelmi szerepét s éles szemmel, finom érzéssel mutat rá arra a veszedelemre, mely a protestantizmust hajdani fegyvertársának, a zsidóságnak elhatalmasodásában fenyegeti. Hogy erőre kapott a hálátlan fajzat, hogy megteremtette világuralmi törekvéseinek sikerült spanyol falát, a radikálizmus és liberálizmus minden zavaros és tág fogalmát, azonnal szembekerült nemcsak a katolicizmussal, hanem a protestantizmussal is. Tanai egyformán jelentették ettől kezdve úgy a katolikus, mint a protestáns hitélet megsemmisítését.

— „Az a faj, mely az ugynevezett radikális és szabadgondolkodó elveket tőrtető feyvereinek használta, éppen a katolikus és protestáns ellentét kihasználásával tudott hatalmi helyzetet hódítani magának a magyarsággal szemben, s míg derék protestánsok jó-

hiszeműen harcoltak egy korlátlan liberalizmusért, az egymás ellen gyujtott magyar lelkek tűzéből az idegen fajzat kapart magának gesztenyét, ma is teljesen mindegy neki, hogy protestáns, vagy katolikus, egyképpen tör a megsemmisítésére”, — mondja a cikk egy helyütt. Aztán kimutatja, hogy a valóban vallásos protestáns lélek nem lehet többé ellensége a katolicizmusnak sőt egyenesen fegyvertársa kell, hogy legyen az elhatalmasodott s közössé lett ellenség ellen. „Csak a vakok, vagy a rosszhiszemű gonoszok nem látják, — folytatja Szabó Dezső, — hogy a magyar protestantizmus új történelmi szerepében fegyvertársa a magyar katolicizmusnak a kétezer éves európai morál, európai kulturális értékek s a magyarság ezeréves történelmi munkájának megvédésére. Minden magyar katolikus, ki a magyar protestantizmusra, minden magyar protestáns, ki a magyar katolicizmusra emeli kezét, az öngyilkosság legostobább, legbűnösebb fajtáját követi el, s egyenlően vét keresztyén-ség és magyarság ellen!”

Ezek előrebocsátása után rátér „a debreceni csufságra”, az évszázados Nagytemplom otromba meggyalázására s nyíltan kimondja, hogy a förtelmes tényen túl ő egy súlyos vétet és egy súlyosan vétkezőt lát a háttérben szerepelni. Azután így folytatja:

— Én Baltazár püspök urat személyesen nem ismerem, sohasem láttam. A személyes érdek, a személyes szimpátia vagy antipátia minden lehetősége nyilvánvalóan nem állhat

fenn közöttünk. Mindenki láthatta, hogy eddigi cikkeimben kerültem a személyes vonatkozásokat s az újjáépítés nagy általános szempontjait igyekeztem a szemek elé tárni. De a püspök ur a legtipikusabb inkarnációja egy olyan lelkialkatnak, mely a magyarságra halálos veszedelmet jelent. Ez előtt a veszedelem előtt fel kell jaidulnia minden jószándék-
nak, ez ellen a veszedelem ellen vétőt kell kiáltania minden becsületes magyar akaratnak. Higgye meg, Püspök Ur, hogy hosszú idő fog tanúságot tenni amellett, hogy e pereben jó magyar és jó protestáns beszél Önhöz.

Püspök Ur! Az a szeretet, a háboru előtt még lehetett jóhiszemű, nemes tévedés. Egyik főfeladatom éppen az, hogy megmagyarázzam igen sok jó buzgalomába bódult magyar nak, hogy a háboru előtt lehetett valaki jóhiszeműen, sőt építő magyar akarral liberális vagy szabadkőműves. Az a bűnös és vak szociális politika s az az osztály- és tőkeuralom, mely a háboru előtt készítette a magyar halált, könnyen más táborba téveszthette a jövő utját kereső magyart s fegyvertársat hitethetett el a ravasz ellenségben. De már a háboru első éve döbbenetesen megmutatta az idegen imperializmus igazi arcát s hogy minden jelszó csak ádáz étvágyának volt eszköze. Én Ön, Püspök Ur, mikor katolikus és protestáns magyar közös hekatombába hullott a hazai határok előtt, mikor katolikus és protestáns magyar hivatalnokok ezer aggódás és gond között, éhezve, dideregve, hősies önfeláldozással végezték tiszteres munkájukat, mikor katolikus és protestáns magyar családok a meg-rabolt szeretet s az irtóztos nyomoruság mindennapi tragédiáját szenvedték: Ön, Püspök Ur, a magyar, a protestáns. Krisztus papja, és sáfára Bethlen Gábor, Rákóczi György és annyi szent magyar protestáns egyházának, Ön akkor himnuszt zengett annak a fajnak, mely a keresztény magyar hullák garmadáján, a keresztény magyar családok mártír szenvedésén, a szemérmellen vagon-szerzés, a féktelen zabálás, a részeg hódítás irtóztos tivornyáját ülte. Mikor még a becsületesebb, óvatosabb zsidók is meglátták a zsidókérdést s intőleg emelték fel szavukat a mérsékletre, mikor már a Tisza István tragikus szemeiben is ott volt a megismerés szomorú árnyéka, akkor Ön, Püspök Ur, Ön, a krisztusi szánalom papja, becézó szavakkal cirógatta a vérescsőrű hollókat, akik az Ön elhullott és élő testvérei testén lakmároztak. Ön nem hallotta a magyar agónia kétségbeesett zokogásait, mert füleit telerikácsolta tapssal a zsidó Egyenlőség, mely Önben elszánt gladiátorát jutalmazta.

A szörnyű dolgokból Ön nem tanult. Azután még szörnyűbbek következtek, hogy Ön azokból még kevesebbet tanuljon.

Ön nem látta meg, hogy az Önnek tapsoló faj a nagy összeomlások ezer hazugsággal tépte ki a magyar katona kezéből a haza földjét védő fegyvert. Ön nem látta meg, hogy rágalommal, uszítással hogy zúzták szét minden magyar szervezkedést, minden magyar akaratot. Ön nem látta meg, hogyan ajánlották fel a megölt ország testrészeit az idegen rablóknak. Ön nem látta meg, hogy kerítették kezükbe az egész országot, hogy verték ki kenyérkereső állásukból az Ön magyar testvéreit, hogy köpték le a magyar multat, a magyar zászlót. Ön nem látta, hogy vitték felesleges offenzívákban mézszárszékre a megmaradt magyar ifjúságot. Az Ön keresztény papi szemei nem látták, hogyan lödöztek be keresztény templomokba, hogyan martirizálták az Ön keresztény papi testvéreit. Ön nem látta a világtörténelem legirtóztosabb arányu pogromját az Ön saját faja ellen, Ön nem látta Szamuelyt... De a nagy gyilkosság még alig ért véget, a magyar hullák még melegen pihentek s bőrükön még látszott a sziriai köröm, az ország romban volt s a magyar vagon szétdarabolva; és Ön a magyar romok, a testvérhullák fölött odakiáltotta a megdöbbent bűnösök vigasztalására: A zsidó is ember, Isten a szeretet pa-

rancsoija, a szeretet liberális De vigyázzunk a katolikus veszélyre!

Püspök Ur! Az a szeretet, melyet Ön hirdet: rombolás és gyűlölet saját keresztény magyar vértestvérei ellen. Az a szeretet kiveszi a magyar kezéből a védő fegyvert, a magyar gyermek szájából a falatot, az megöli a magyar jövőt. Az Ön szeretete, magyar pap, a magyarság halála, az Ön szeretete, keresztény pap, a kereszténység meggyilkolása.

Püspök Ur! Ha a magyar katolicizmusé volna mindaz, ami földben, házban, pénzben, terményben, ékszerben, iparban, kereskedelemben, sajtóban, mulatóhelyekben a zsidóságé, ha a magyar katolicizmus nyomna bennünket oly óriási nemzetközi támogatással, olyan irtóztos külön szolidaritással, olyan szellem-zsarnoksággal és semmi morállal nem kötött eszközökkel: akkor, Püspök Ur, én nem nézném, hogy azok a katolikusok fajtámból vannak, hanem protestáns testvéreim élére állanék a legelszántabb harcra. De mindez egy idegen faj kezében van, de mindezt egy idegen faj kezében van, de mindezt egy idegen faj teszi, mely megsemmisítő halálos veszedelem a magyarságra. És Ön, Püspök Ur, az Ön krisztusi szeretetével a megraboltak, a megtépettek, a letiportak, az elnyomottak, az éhezők, a kol-dusok felé fordul s kis balha-sérelmek címén egymásnak hajszoja őket, hogy minden tragédia után még tovább tépjék, még tovább öljkék egymást, ők, akik magyarok, az Ön vértestvérei, ők, akik kereszt-

tények, az Ön lelki testvérei, Krisztus papja! És a megemészto, rabló, elnyomó idegen ellen csak a szeretet szavát tudja énekelni.

Püspök Ur! Ez a templomgyalázás megdöbbentett minket, pedig a közel multban az Ön liberálizmusának védenecsi nagyon is hozzá-szoktattak a templomgyalázásokhoz. De a debreceni református templom ezzel a durvasággal nincs is meggyalázva. A debreceni református templom szent szimbóluma a magyar protes-tantizmusnak, kinek mindig az volt a nagy történelmi értéke, hogy mindenekelőtt magyar volt. Hogy a magyarsága szabta meg, hogy milyen protestáns legyen, és nem a protestán-sága, hogy milyen magyar legyen. És így tudott honmentően protestáns és termékenyen magyar lenni. És én itt az egész ifju Magyar-ország nevében a tiltakozás viharos hangsúlyá-val mondom Önnek, hogy nincs az a reve-renda és nincs az a palást, amely a jó, vőben büntetlenül próbálhatná meg azt, hogy magyart magyar ellen hajszojon. Főtiszteletű méltóságos Püspök Ur! Az a pizok, ami most az Ön templomi helyén van, az nem annak az ostoba merénylőnek a mive, aki ezt a durvaságot elkövette. Az a szenny az Ön végzetes tévedéseinek kikerülhetetlen, logikus következménye, azt a foltot Ön jut-tatta oda. És ha Ön ezt a szennyet el akarja távolítani a debreceni református nagytemplom-nak papi székéből: Önnek magának kell igazi töredelemmel félreállnia arról a helyről, mely Önt többé nem illeti.

Akik megfulladnak a saját zsirjukban

A győztesek nem tudják elhelyezni áruikat

Budapest, jan. 29. — Dr. Eötvényi Olivér, a Magyar Külügyi Torsaság tagja, aki Apponyi Albert gróffal a mult héten utazott Párisba, hogy a Népszövetségi Liga tanácsko-zásain képviseljk Csonka-Magyarország érde-keit, érdekes cikkben számol be eddig szer-zett párisi információiról egyik fővárosi szak-lap hasábjain. A többek között ezeket írja:

— Ribot volt francia miniszterelnök a Journal des Débats egyik, nemrégén megjelent számában azt írta, hogy soha még egyetlen állam sem volt nehezebb gazdasági helyzetben, mint Franciaország a lefolyt világháboruban aratott győzelme után. Ez a nyilatkozat mindennél éle-sebben mutat rá arra, hogy a gazdasági válság nemesak a legyőzött országokat sújtja, hanem katasztrófával fenyegeti a győzteseket is. És ne higyük azt, hogy Ribot jajkiáltása egye-dülálló. A győzelem az ántánt-államokat pénzü-gyi tekintetben sokkal jobb helyzetbe hozta, mint aminőben mi vagyunk, hisz a rettenetes hadisarcok mind az ő pénztárait fogják gyarapítani, de a gazdasági hogy életben meny-nyire nincsen helye a viszonyok erőszakos megzavarásának, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a dús gazdag Egyesült-Államok is súlyosan érzik a krízis nyomását és bizo-nyos mértékben ugyanez áll Franciaországra nézve is. Az ántánt államaiban ugyanis egy-részt a munkabérek sokkal nagyobbak, mint nálunk, tehát a termelés is drágább, másrészt pedig a készleteket nem képesek eladni, mert a közönség nagy tömegének csökkent vásárlóké-pessége lehetetlenné teszi ezt, exportálni pedig azért nem tudnak, mivel a külföld legnagyobb részének a valutája sokkal rosszabb, tehát ott még Fevéssbbé képesek megfizetni a remélt árat, mint a belföldön.

— Párisi követségünkhöz illetőleg a bé-kekötésnek a nagyhatalmak részéről leendő ra-tifikációjáig misszióinkhoz gyakran érkeznek kérdezősködések a francia gyáripár köréből ab-ban az irányban, hogy hajlandó volna-e közben-járni francia ipartermékeknek Magyarországon leendő elhelyezése végett? A követség termé-szetesen mindig készséggel áll e cégek rendel-kezésére, de mikor arról van szó, hogy nálunk

minő árat érhetnének el azok a termékeikért akkor visszarettennek, mert a nálunk divó nagy drágaság ellenére is, átszámítva azokat francia frankra, a francia gyáros nem tudja megtalálni számítását. És ami nálunk fennáll, éppugy van ez a többi államokban is, sőt Franciaország — a valutáris differenciák miatt — hasonló hely-zetbe került Angliával és az Egyesült-Államok-kal szemben. — Mindenütt fölhalmozódnak az áruk, a gyárak kénytelenek üzemiüket redu-kálni, vagy egészen beszüntetni, ez viszont a munkanélküliséget fokozza, Párisban ezidő-szerint több mint kétszáz-ezer a munkanélüliek száma s hogy ily viszonyok szociális szem-pontból mit jelentenek, nem kell bővebben magyaráznunk.

A párisi piaci árak a békebeliekhez viszonyítva, nem mutatnak ugyanakkora emelkedést, mint nálunk, de a mi koronánkra átszámítva, megdöbbentő képet adnak. Nagyon közönséges cipő ára pl. száz frank, de a jobb fajta már 140—150 frank. Tassék ezt 35—36-szorosan venni, hogy fogalmunk legyen az itteni árákról. Egy férfi kalap 50 frank, egy női kalap 70—80 frank (persze egyik sem a legjobb fajta.) Egy férfi inget láttam a Boulevard des Capucines egy előkelő üzletének a kirakatában: csekély 80 frank volt az ára, vagyis közel 3000 korona. De ami még feltűnőbb, az az, hogy az élelmiszerek is hasonló emelkedett hajlandósá-got mutatnak. Egy tojas 90 centimes, tehát mintegy 30 korona, a prima pecsenyehus ára pedig kilónként 12—14 frank, tehát 400 korona körül ingadozik. Így aztán igazán nem lephet meg az, hogy a narancs darabjéért is félfran-kot (18 koronát) kérnek, míg egy darab szép körte másfél frank (54 korona), sőt a Calvill-almák darabját a csemegeüzletekben csekély 3 frankért (több mint 100 koronáért) vesztegetik.

Ezek a teljesen türethetetlen állapotok egyelőre alig nyújtanak kilátást arra, hogy a magyar és francia piac közt szorosabb kapcsolat létesüljön, mert amig egyrészt a francia külkereskedelem nem tud nálunk megfelelő árat biztosítani magának, másrészt mi sem tudjuk az ő követeléseiket kielégíteni. Épp azért irányadó körökben felmerült az a terv,

Utoljára játszák „Fogadjunk“

kaczagtató vigjátékot a Vig-színházban ma vasárnap d. u. 3 és este 7 órakor.

hogy mi is forduljunk ahhoz a nemzetközi bizottsághoz, mely a győztes államok részéről kölcsönt eszközöl ki a legyőzötteknek s ezáltal lehetővé teszi az otthoni termelés megindítását, vagy fokozást, csereáruk gyártását és végső eredményben a külkereskedelmi relációk megalapozását. Persze, ez a francia gazdasági viszonyok javulására alig volna hatással, mert hiszen az ántánt (s annak a keretében a francia) tőke ugyan jó kamatozással elhelyezkednek, de a francia munkásság foglalkoztatása nem történik meg. Így érthető az is, hogy ezeket a kölcsönöket nem tekintik — minden más kamatozás ellenére sem — valami kitűnő befektetésnek.

Magyar szempontból egy más megoldás mutatkozik sokkal célirányosabbnak, az t. i., hogy a francia tőke jöjjön el hozzánk és ott investáljon. De egyuttal gondoskodjék — mert akkor ez már az ő érdeke is — gyárüzemeink fenntartásánál a szén és a nyersanyag biztosításáról is. Ha ez megtörténik, akkor sokkal többet lendítünk gazdasági helyzetünkön, mint amennyit a drága kölcsönök kikérésével tehetnénk.

Egyébként érdekünkben áll, hogy a francia gazdasági köröket minél kimerítőbben és minél pontosabban felvilágosítsuk arról, hogy ezen a téren mi a kívánságunk s mi az ő előnyük is? A Budapesten székelő francia misszióban működő *Raoul Chélard* ur a mi viszonyaink kitűnő ismerője, aki honfitársainak kifogástalan referenciákat adhat a mi kereskedelmi állapotunkról, illetőleg arról, hogy melyik közgazdasági ágban és hol volna a megfelelő tárgyalások felvétele célravezető? Viszont arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy a francia gazdasági élet mostani válságos helyzete alig enged meg a konkrét relációk megteremtését s különben is a valutáris nehézségek szintén eminens akadályai ennek. — A világgazdaság egyetemes érdekeinek a szemmel tartása az egyedüli kivezető út ebből a mostani sajnálatos helyzetből. Erre mutatott rá Apponyi Albert gróf is a népszövetségi egyesületeknek néhány nappal ezelőtt itt tartott értekezletén, amikor nagy beszédben fejtette ki, hogy minden államnak érdeke a gazdasági termelés biztosítása, mert a nem termelésből csak nyomor és társadalmi zűllés származik.

Egy német város és Csonka-magyarország jelmondata

Mint már megírtuk, a városi tanács megbízta a főlevéltárnokot, hogy a felállítandó városi statisztikai hivatal tervezetét és szabályzatát készítse el. A főlevéltárnok, hogy megbízatásának minél alaposabban megfelelhessen, több külföldi városi statisztikai hivatalt is megkérdezett az ottani viszonyok felől. A megkeresések felett természetesen ott ékeskedett a szomorú magyar jelszó: „Csonka-magyarország nem ország — Egész Magyarország mennyország!” és pedig a Németországba küldött leveleken németül is ilyen formán: „Gesteiltes Ungarn Kein Reich, — Ganzes Ungarn Himmetreich.”

A beérkezett válaszok közül különösen kiemelkedik az ősrégi német város, Altona stat. hivatali igazgatójának levele, aki miután a megkeresésre szíves hangon válaszol, a jelszóra is kitér ilyenformán: „Die Parole welche Sie Ihrem Schreiben am Kopf aufgehängt haben, hat im uns Freude und Genugtu ungefühl — amelynek értelme magyarul körülbelül a következő: A jelszó, melyet Ön megkeresésének elejére függesztett, bennünket örömmel és elégtétellel tölt el. Bennünket is örömmel és elégtétellel tölt el, hogy volt szövetségünk a magunk fájdalom mellett a miénket is átérzik s rekonzervünkkel élesztik bennünk a jobb jövőbe vetett hitet.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

Imegyünk! A DKASE „Alarcos Bajara” február hó 6-án Elmegyünk!
 délután 4 órai kezdettel az Arany Bika dísztermébe ahol Rácz Laczi fog muzsikálni. Szépségverseny
 Belépőjegy vigalmi adóval 4 szem 120 kor, személyjegy 30 korona. Jegyek előre válthatók Molnár Ferencz uridiva, üzletében e hó 30-tól. A jelmezesek között 6 díj lesz.

A belügyminiszter a debreceni állapotokról

Meskó államtitkár Debrecenbe jön — A főispánság kérdése

Budapest, jan. 29. (Nemz. St. Irod. jel.) A kormányzópart klubhelyiségeiben ma délután élénken tárgyalták a debreceni eseményeket. A párt református vallású tagjai elhatározták, hogy a Nagytemplom újból való avatására testületileg utaznak le Debrecenbe.

Budapest, jan. 29. Liberális körökben befejezett tényként emlegetik *Hubert Ottó* debreceni főispán felmentését. Ezzel szemben *Ferdinándy Gyula* belügyminiszter a Nemzeti Sajtóiroda munkatársa előtt a következő kijelentést tette:

— *Hubert Ottó* felmentése és *Szomjas Gusztáv* kinevezése csak abban a formában került szóba a minisztertanácsban, hogy a kormány tagjai általánosságban foglalkoztak a kérdéssel s az a nézet alakult ki közöttük, hogy a debreceni állapotok megszüntetésére és az ehhez fűződő nagy érdekek kielégítése céljából

kávinista vallású főispánt kell Debrecenbe kinevezni.

Budapest, jan. 29. (Nemz. Sajt. t. j.) A liberális sajtó kárörömmel közli, pozitív formában azt a hírt, hogy a kormány *Hubert Ottó* debreceni főispánt felmentette állásától. Eltekintve attól, hogy a főispán felmentését csak a kormányzó eszközölheti, illetékes helyről arról értesülünk, hogy a tegnapi minisztertanács a felmentés kérdésével nem is foglalkozott.

— Magam szövegeztem meg azt a táviratot, amelyben a nyomozás legerélyesebb lefolytatására utasítottam a debreceni kerületi főkapitányságot. Azonkívül a belügyminiszterium központi nyomozó osztályából két ügyes detektívet küldtem le Debrecenbe. Hétfőn pedig *Meskó Zoltán* államtitkár fog *Czövek Sándor* rendőrfőtanácsos kíséretében Debrecenbe utazni, hogy a helyszínén győződjék meg az ügy állásáról.

A páholyok és internáltak ügye

Ferdinándy belügyminiszter nyilatkozata

Budapest, jan. 29. *Ferdinándy Gyula* belügyminiszter az internáltak ügyének felülvizsgálatáról és a szabadkőmives páholyok sorsáról egy újságíró előtt a következőket mondotta:

— Az internáltak ügyét felülvizsgáló bizottság munkája gyors ütemben folyik és valószínűleg e hó végéig be is fejezik azt. A bizottság igazi emberbaráti szeretettel foglalkozik az internáltakkal, időnként előadásokat tart nekik és igyekszik megmenteni őket a társadalomnak.

— Eddig összesen 665 internáltat helyeztek szabadlábra, 225 internáltat pedig visszautaltak a táborba. A vizsgálat jelenleg 347 internált ügyében folyik. Megállapítható, hogy az internáltak 50 százalékát fogják szabadlábra helyezni.

— A szabadkőmives páholyok kérdése igen hosszadalmas vizsgálatot tesz szükségessé. Remélem nemsokára abban a helyzetben leszek, hogy a páholyok ügyében bővebben nyilatkozhatok.

Kormányválasz Benesnek

Budapest, jan. 29. *Benes* cseh külügyminiszter ismeretes Habsburg-ellenes beszédére a kormány a nemzetgyűlés nyílt ülésén fog válaszolni. A nemzeti suverénitás hallatlan megsértéséhez minden párt hozzá fog szólni és egyértelműen tiltakozni fog az ország belügyeibe való beavatkozás ellen. Ezen az ülésen a királykérdés is szóba fog kerülni.

Vass miniszter Debrecenben

Budapest, jan. 29. *Vass József* kultuszminiszter a menekült egyetemek elhelyezésének ügyében Debrecenbe utazott.

Négyezer hold vitézi telek van

Budapest, jan. 29. (Nemz. St. tel. jel.) Eddig már négyezer hold vitézi telek áll a kormányzó rendelkezésére. A tavaszi munkákat már a beiktatott vitézek fogják a földeken végezni.

A német kártérítés összege

Páris, jan. 29. (Szikratávirát.) A legfelsőbb tanács tagjai tegnapi ismét tanácskozásra jöttek össze. *Briand* miniszterelnök nem volt jelen a tanácskozásokon, mert *Lord Curzon*nal folytatott eszmecsere. A legfelsőbb tanács hosszas vitát folytatott az aktuális kérdésekről és elhatározta, hogy a létrejött megegyezést a szombati plenáris ülés elé terjeszti. — A megegyezést táviratilag közölték *Lloyd George*val.

Páris, jan. 29. (Nemz. St. tel. jel.) A *Matin* közli, hogy a legfelsőbb tanács tegnapi ülésén elhatározták hogy a *Németbirodalom 42 év alatt 262 milliárd aranymárka hadikárpótlást fog fizetni és export-cikkeire 12 és fél százalékos adót vetnek ki.*

Fehér est

A leányklub által február 4-én este fél 7 óras kezdettel, a Csokonai színházban rendezendő estély műsora a következő:

1. Ünnepi prólóg, tartja *Palfy Béla* papai kamarás, a *Theréziánium* igazgatója. 2. Zeneszám. 3. A „Haza”, színmű egy felvonásban. Személyek: *Baróthy földesúr Mikecz Gábor*, *Mariska leánya Laczkó Annus*, „Haza” *Kovács Mariska*, *Emese Palfy Ica*, *Rozgonyiné Ebner Adrienne*, *Szilágyi Erzsébet Papler Irma*, *Dobó Katica Hertelendy Vili*, *Lorántffy Zsuzsanna Balog Kató*, *Bornemissza Anna Szányi Vili*, *Zrinyi Ilona Szele Paula*, *Szobalány Vargasi Irén*, 4. Ének. *Kardoss Ilonka*, 5. Virágregék *Tompa Mihálytól*. a) *Előhang*, szavalja *Váradi Gizi*. b) *Havasi rózsza*, *Kerti rózsza Szányi Vili*, *Havasi rózsza Kovács Ilus*. c) *Virágok tündére*, *Tündérkirálynő Ebner Adrienne*, *Vadfolnyondár Beóthy Éva*, *Vadszefű Biró Etus*, *Pittyang Morász Maresa*, *Gyöngyvirág Tichy Mady*, *Harmateceptánc*, lejt *Szűcs Juci*, *Zenét szerzte és előadja Galánffy Lajos*. d) *Csalán Kovássy Irén*, *Árványhaj Balog Kató*, *Komló Lachó Annus*. Az összes kerti virág megszemélyesítve. e) *Fehér lilium menyegzője*, szavalja *Vass Lusi*, *Nászmenet*, *virág*, *szellő- és lepke-tánc*. *Szellők*: *Galánffy Zuzsa*, *Vattay Mancsi*, *Tánc*, lejtik: *Árvay Emma*, *Berzöfy Lola*, *Vilhelms Nora*, *Hertelendy Vili*, *Kövessy Mancsi*, *Morusz Maresa*, *Papp Maresa*.

Miután a 4-iki előadásra már sokan nem juthattak helyhez, az előadást 7-én, hétfőn délután 3 óras kezdettel megismétlik és pedig ezuttal mérsékelt helyárak mellett.

— **A rokkant iskolát nem telepítik ki.** A népjóléti miniszterium tegnap értesítette a polgármestert, hogy a rokkant iskolát nem telepíti ki a városi szegény házból. A polgármester a miniszterium ezen értesítését a tanács ülésén legközelebb bejelenti.

HIREK

Tiltakozunk,

a közéleti tisztaság nevében emeljük fel tiltakozó szavunkat az ellen, amit a helybeli délutáni újság már hetek óta művel. Ennek a görbeorru hirdapocskának a multja oly tiszta, hogy tulajdonosát jónak látták a hatóságok internálni, de elmulasztották megrendszabályozni magát a lapot is. Így aztán megtörténhetik ebben a „fehér terroros nehéz” világban, hogy az egyetemről kommunista üzelmeiért egy ízben már kizárt kiskorú zsidóköllyök naponta moszatlan mocskos szájjal bírálja az ország megújodásához és talpraállításához elengedhetetlenül szükséges keresztényen egyetértés és keresztényen testvéri szeretet munkásait...

Igy fest a valóságban az a fehér terror és az a pogrom, amit a zsidó világsajtó, központi intézésre, torkaszakadtából világgá üvölt...

— **Szenet kapott az István gőzmalom.** A szénelosztó-bizottság értesítette a polgármesteri hivatalt, hogy az István gőzmalom részére 3000 méter mázsza szenet utalt ki.

— **Kérelem a számlalóbiztosokhoz és revizorokhoz.** Csobán Endre főlevéltárnok arra kéri a volt számlalóbiztosokat, hogy a népszámlálás foganatosítása alkalmával tett tapasztalataikat és észrevételeiket vele vagy írásban, vagy szóbelileg a hivatalos órák alatt közölni sziveskedjenek. Ezek az észrevételek vonatkoznak akár a felmért bármilyen természetű nehézségekre, pl. világítóanyag hiánya, ünnepnap közbejött, a közönség különböző magatartása, a telepeknek és utcáknak a lakosok által a térképtől eltérő megnevezése, a számlalólap kérdéseinek félreértése stb., stb., akár olyan körülményekre, amelyek a számlalást kedvezően befolyásolták, akár esetleg elvi kérdésekre.

— **Baltazar nem emlekszik.** Az üldözött gályarabjelölt, a mindenáron vértanu Baltazar azt mondta a presbitérium ama nevezetes ülésén hogy „a kommunisták is megállottak a templom ajtaja előtt”. . . . Igazán nem tudjuk mit gondoljunk erről a kijelentésről? — Nem tudjuk, hogy ma, amikor hiányzanak azok a bizonyos „kényszerítő” eszközök, melyek a püspök ur ismeretes hitvallását mondták jegyzőkönyvbe annak idején, mit jelent ez a főpapi székéből most elhangzott védőbeszéd? . . . Nem emlekszik talán a püspök ur a kálvintéri református templom meggyalázására, az Angolkisasszonyok kápolnájának megszenteltetésére, ama nevezetes krisztina-körúti véres körmenetre, az Országház pincéire, stb., hol bizony-bizony nem állottak meg a kommunisták a templom ajtaja előtt, hanem a legocsmányabb gyalázatosságokat követték el a templom belsejében a vallás ellen. Nem emlekszik ezekre a püspök ur? . . . Vagy talán a nagy ölekezés közben felejtette csak el, s szeretteit óhajította előre megvédelmezni a gyanu látszatától? . . . Furcsa, nagyon furcsa . . . s mintha nem is éppen a debreceni kálvinizmus lelkeselnői székéhez illő elszólás lett volna . . .

— **Felmentették Hadzsicsot.** A hadosztály-biroság Hadzsics Emilt, a Debrecenben is ismert huszárszázados az ellene emelt felségárulás és zsarolás vádjá alól tényálladék hiányában felmentette. A százados az októberi forradalom hadügyminiszterének, a hírhedt Lindernek volt a szárnysegédje.

— **Bajtársias összejövetel.** A volt m. kir. debreceni 3. népfelkelő gyalogezred azon tisztjei, kik 1914. augusztus 8-án a szerb hadszíntérre utbaindultak, február 5-én szombat este fél 8-kor a Törő-féle vendéglőben összejönnek.

— **Nagyszabású álarcos bál** lesz vasárnap a Margit-fürdői Munkás Otthon dísztermében. — Rendezi a DNYSC kebelében alakult Munkás Testező Egyesület Belépődíj személyenként 20 korona a vigalmi adóval együtt. Kezdeté délután 4 órakor.

— **Diáknyomor.** Az államkormányzatnak, nemkülönben a nemzeti társadalom összes megértő elemeinek figyelmét s buzgóságát nagymértékben foglalkoztatja az utóbbi időkben a szegénysorsu tanulóifjúság sorsának biztosítása. Csonka-Magyarország jövő sorsáról van szó, mikor arról kívánnak gondoskodni, hogy a szép tehetségű, kiváló szorgalmu, de anyagi javakban szűkölködő diákifjúságot pályájuk elvégzéséhez segítsék. A debreceni egyetem Diákjóléti Bizottsága ebben a szellemben működik és megkeresést intézett a helyi társadalom különböző intézeteihez ez irányban. A kérelem nem talált süket fülkre. Az első adományok mutatják, hogy társadalmunk teljes mértékben átérzi a diákifjúság sorsa biztosításának fontosságát. A Jogász és Tisztviselői-kör 4000 koronát, a Kereskedelmi Csarnok 1000 koronát, a Gazdasági Takarékpénztár 500 koronát juttatott az egyetemi Diákjóléti Bizottság kezébe. Több oldalról érkezett még jelentős hasonló célú adományokról, sőt arról is, hogy az egyetemi diákifjúság közös étkezdéjét, az u. n. Menza Akadémiát rendszeresen természetbeli adományokkal kívánják segíteni. A Diákjóléti Bizottság az egyes adományokat a cél és rendeltetés szerint fogja értékesíteni.

— **Hadirokkantak, hadiözvegyek,** kiknek szándékuk a revízió folytán megüresedő trafikjogért folyamodni, vagy italmérsi engedélyt elnyerni, szereznek be haladéktalanul a következő okmányokat: 1. születési bizonyítvány, 2. illetégségi, 3. erkölcsi bizonyítvány, 4. rokkantságára vagy hadiözvegyiségére vonatkozó hivatalos igazolvány.

Faelőjegyzést addig míg a már jegyzett fa le nincs szállítva, a szövetség nem eszközöl.

Közbe jött akadályok folytán az eddig jegyzett fa folytatólagos leszállítása február 1-ig szünetel.

A kiosztásra kerülő ruhák és cipők megérkezése ujságilag fog közölni. „Hadra” csoport.

— **A „Napsugár” műtárgy-árverése február 2-án délután 4 órakor, Piac-u. 10. I. Árverésre még átvesz tárgyakat a „Napsugár” kiadóhivatala (Piac-u. 10. I.) Hivatalos órák 9—2-ig.**

— **A városnak bányabérletet ajánlanak.** Dr Gábor Nándor putnoki lakos értesítette a várost, hogy ha a széninség megoldását egy bányá bérbevételeivel akarja megoldani, tudna Debrecen részére egy 1200 holdas szénterületet, melyet az ő révén 50 évre bérlet útján jutányosan megkaphatna a város. Dr Gábor levelel legközelebb fog a tanácsülés foglalkozni.

— **Alapítvány a patronage egyesületben.** A tegnapi délután jülésező patronage egyesületben Kesserü Lajos elnök bejelentette, hogy Szántó Győző gyár tulajdonos a maga és neje nevében szegény gyermekek foglalkoztatására és felségélyezésére 25 ezer koronás alapítványt tett.

— **Adakozás a menekülteknek.** Az elmúlt heten a menekültek javára a következő adományok folytak be: Egyetértés útján Kardos Lászlótól 1000 korona. Az Apolló mozi heti adománya 200 K. Géresi Kálmán elhunytá alkalmából Debrecen szab. kir. város koszoru megváltás címen 500 K. Jogász és Tisztviselői Kör asztaltársaságától 1400 K. Fogadják a nem-es adakozók hálás köszönetét az O. M. H. debreceni kirendeltségének.

— **Gyakorló területet a tanyai iskolák mellé.** A legközelebbi tanácsülésen egy kulturális és gazdasági szempontból fontos ügyet fog előterjeszteni a kulturatanácsnok, mely arról szól, hogy a tanyai iskolák mellé gyakorló területeket csatoljanak. Ezen gyakorlóterületeken a tanyai iskola növendékei alapos gyakorlati kiképzést nyernének a méhészetben, gyümölcsfaoltásban nyul és baromfi tenyésztésben. Igen nagy jelentőséggel bír e terv megvalósítása. Nagy eredményeket értek el eddig Kecskeméten, Cegléden és Makón.

— **Védőoltások az állattenyésztés szolgálatában** címmel tartja gazdasági előadását dr Rau Mihály gazdasági akadémia r. tanára holnap (vasárnap) fél 11 órakor a Polgári és Gazdakör helyiségében, melyre az érdeklődő gazdaközönséget ezennel meghívja a Debreceni Gazdasági Egyesület.

— **Felhívás a kereskedelmi üzlettulajdonosokhoz.** Felhívom mindazokat a kereskedelmi üzlettulajdonosokat, akik a mult napokban a városi levéltártól a proletárdiktatura alatt beállott gazdasági változásokra vonatkozó kérdőíveket kaptak, hogy ezeket megfelelően kitéltve legkésőbb február hó 1-én délig a városi levéltárban (Városháza, földszint 5 sz.) adják be. — **Csóka Sámuel** polgármesterhelyettes főjegyző.

— **Hirdetmény.** A helybeli dohánybevaltó felügyelőség megkeresése folytán közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a kincstár részére való dohánytermelés engedélyezése iránti kérelműveket akik még be nem adták volna, a legrövidebb idő alatt terjesszék be a polgármesteri hivatalhoz, nehogy a késedelmes beadás folytán a dohányjövődéki kincstárt, vagy a termelőt ebből kifolyólag hátrány és károsodás érje. — **Csóka Sámuel** polgármester h.

— **Adózók figyelmébe!** A közadók kezelése tárgyában érvényben levő 1915 évi 50,000 p. ü. miniszteri utasítás 96 §-a értelmében az adózók adófizetési halasztást rendszerint nem igényelhetnek. A folyó adóra nézve azonban az esetben, ha adózó előleges fizetése képtelenségét igazolja és az államkincstár érdeke veszélyeztetve nincs, fizetés halasztás engedélyezendő de csakis fél évi időtartamára és nem az illető adóév végén tul. Ez iránt a közvetlenül a kir. pénzügyigazgatósághoz lehet folyamodni ami azt jelenti, hogy rövid uton fizetési halasztást sem kérni, sem engedélyezni nem lehet. Amidőn ezen körülményt közlöm, értesitem az adózó közönséget, hogy az 1909. évi XI. t. c. 13. §-a, illetve az 1920. évi XXIII. t. c. 78. §-a szerint az adókiutések ellen beadott felbevezéseknél nincsen halasztó hatálya. Végül értesitem a közönséget, hogy a fizetési halasztás engedélyezése kamat- s végrehajtási mentességet nem biztosít. Késedelmes fizetés esetére 5 százalékos késedelmi kamat, végrehajtás foganatosítása alkalmával 6 százalékos, árverés megtartása, illetve megkísérlése esetén további 10 százalékos végrehajtási költség lesz felszámítva Adóhivatal.

— **Pricsnyereg felszerelés felajánlása a nemzeti hadseregnek.** Mindazon egyének, kiknek pricsnyereg felszerelés van birtokában, felszólíttatnak, hogy azt a nemzeti hadseregnek ártérités ellenében ajánlják fel. Térítési árak a következők: 1 darab pricsnyereg 4000—5000 korona, 1 drb. izzasztó 200 kor, 1 db. alsóheveder 200 kor, 2 db. kengyelcsiz 150 kor, 2 db. kengyelvas 50 kor. 1 db. csikókantárszár 400 korona. Ezen árak a teljesen új és kifogástalan állapotban levő cikkekre vonatkoznak. Nem teljes készlet és javítható felszerelés is megvásároltatik. A felajánlott nyereg felszerelések átvétele és azok térítési árának megállapítása az átvételi bizottság hatásköréhez tartozik. Ezen bizottság működési helye: Debrecenben, a volt honvédszár lak-tanyában van, működési idő — ünnep és vasárnap kivételével — naponta délelőtt 11-től déli 12 óráig Debrecen sz. kir. városi nyilvántartó hivatala.

— **Összeesett az uton.** Tegnapelőtt délután Kovács János bellegelői lakos szekerén beszállított a rendőrségre eszméletlen állapotban egy embert, akit a Bellegelő 240 szám előtt az uton talált. Keze lába összefagyva, eszméletlenül szállították be a közkórházba, ahol tegnap kihallgatták. Kiderült, hogy az illető Muriny Antal asztalos, akit a napokban Rózsahegyre akart a rendőrség toloncolni, azonban szabadon eresztették, minthogy a Homokkert-utcán levő rokonainál akart megtelepedni. Munkanélkül volt s így indult el a román határ felé, azzal, hogy munkát keres. Azonban csak a Bellegelőig jutott el, ahol összeesett és addig feküdt ott, míg Kovács meg nem találta. Most súlyos állapotban fekszik a közkórházban.

— **Hadirokkantak figyelmébe!** Azon időleges rokkantsági nyugdíjjal ellátott rokkantak, kiknek fizetési meghagyása eddig már lejárt és újból felülvizsgálva még nem lettek, felhívom, hogy felülvizsgáltatásuk azonnali folyamatra tétele végett Debrecen sz. kir. város nyilvántartó hivatalában (Pénzügyi palota II emelet 11 sz. szoba) haladéktalanul jelentkezzenek, mert ellen esetben illetményeiknek folytatólagos folyósítása elmarad. — Debrecen sz. kir. város nyilvántartó hivatala.

Ballet előadás. Ch. Perzel Carola növendékeinek ballet vizsgálja, melyen ritmikus ballet és plasztikai gyakorlatok, kilenc klasszikus magántánc és egy csoport ballet lesz bemutatva az Urániában. Jegyek a pénztárnál kaphatók.

— **A munkásság új lapja.** Tudvalevő, hogy a kommun bukása után a szocialista munkásság két táborra oszlott. Egyik a régi keretek közt maradt, a másik pedig *Csizmadia* Sándor vezetésével nemzeti alapra helyezkedett. Ez a frakció, mely jóval nagyobb a másiknál, most új pártlap indítását határozta el. Az új lapot, melynek „Igazság” lesz a címe, *Csizmadia* Sándor fogja szerkeszteni.

— **Benedikt Jenő** ékszerész Verbőczy-utca 2. sz. Aranyért, briliánsért és hamisfogakért továbbra is fizeti az elmúlt hét magas árait.

— **Özv. Tóth Kálmáné** nyakkendőkészítő és javító műhelye. Péterfia-u. 53. sz.

— **Posztóhulladékot,** mosott rongyokat, apró vászondarabokat, ócska és új zsákvásznakat, pokróc és pokrócdarabokat vásárol Libánci Péterfia-u. 4. szám.

— **Művészi kivitelű** hálósobak, a Debreceni Faipar Rt. butorgyárának készítményei. Varga József és Társa butorraktárában Piac-utca 44.

— **Gazdasági könyvek** nagy választékban kaphatók Antalffy könyvkereskedésében Szent Anna- és Varga-u. sarok.

— **Álarcos bál** a Royalban ma vasárnap, d. u. 4 órai kezdettel. Beléptéj 15 kor. és a vigalmi adó. Tisztelettel ifj. Schaff János.

— **Táncmulatságokra** confetti és serpentin kapható ANTALFFYNÁL Szent Anna és Varga-u. sarok.

— **Antalffy képtárlat** nyitva 8-tól este 6-ig. Beléptéj nincs.

Pécsi nők a vörösek ellen

Gyűlés a nőegylet helyiségében

Bécs, jan. 29. Pécsről jelenlik a N. Fr. Pressének: Január 24-én **Zichy Lujza** grófnő megegyezett az antant missziók pécsi vezetőivel, hogy a pécsi nők nagy deputációval fognak tiltakozni a szerbek és a kommunisták autonómiára való törekvései ellen. A nagy gyűlésre a francia misszió vezetője, **Lorrain** őrnagy kilátásba helyezte feltétlen megjelenését. A pécsi nők rendkívüli nagy számban gyűltek össze a Nőegylet helyiségében s éppen megnyitni akarták a nagygyűlést, amikor 15 szerb csendő és 40 emigrált kommunista hatolt a terembe és puskatussal, valamint ököllel verte szét az összegyűlt nőket. A nők csak lassan oszlottak szét és rendkívüli izgatott hangulatban tárgyalták a francia őrnagy távollmaradását. Érdekes, hogy az összejövetelen nagy számban voltak jelen munkásszonyok, akik kommunista férjüket ellen is kikeltek. Az eset nagy izgalmat keltett a városban.

Massaryk Bécsben

Bécs, január 29. (Nemz. St. tel. jel.) A cseh köztársaság elnöke, Massaryk, ma ideérkezett.

Grátz Gusztáv itthon

Budapest, január 29. (Nemz. St. tel. jel.) Grátz Gusztáv dr. külügyminiszter bécsi buszúlatogatójáról visszaérkezett a fővárosba.

A természet kiaknázatlan kincsei

Meleg forrás a Hortobágyon.

Láttam a Nagyvárad mellett levő Félix-fürdő ártézi kutját mindjárt a furást követő esztendőben. Gyermekderék-vastagságu oldalcsövön szökött ki belőle a hatalmas vizsugár olyan erővel, hogy egy vízimalmot könnyen el tudott volna hajtani. A vize annyira bőséges, hogy másodpercenként 200, tehát naponként 17 millió liter jön ki belőle. Ennél bővebb vízű ártézi kut nincs több a földön.

Most ez is az oláhok kezére került... Pedig mérhetetlen kincsét jelent! Nemesak azért, mert a vizének hatalmas gyógyító ereje van, hanem egyébért is. A vizét, amely meleg, baromfitojások keltetésére, téli növényházak fűtésére és kisebb-szerű dinamógépek hajtására is fel lehetne használni, amely az egész telepet ellátná elektromos világítással.

Erről egyelőre — sajnos — hiába beszélünk tovább, de beszélhetünk a budapesti margitszigeti és városligeti ártézi kutakról, a budai hegyek meleg forrásairól és a Hortobágyon most talált természetes, melegvíz forrásról. Ezeknek a vizeit is fellehetne használni ilyenféle célokra.

Kezdem a tojás-keltetésen. Tudjuk, hogy sokan használnak tojás-keltető gépeket, habár ezeknek a kezelése veszélyes és az üzembartásuk eléggé költséges. Az említett kutak és források vizeit erre nézve készen, sőt túl készen kapnók. Ezeknél nem hűtésről lehetne szó. Csövek útján való elvezetéssel olyan állandó hőfokúra lehetne hűteni ezeket a melegvizeket, amilyen mellett a tojások kikeltetése biztosítva lenne.

A hortobágyi melegvizet, minthogy csak 40 C. fokú, külön eljárással még hűteni sem kellene, mert a tartályokba való eresztéssel magától lehülne 38–39 C. fokra, ami már megfelel a madártest hőfokának.

Hazánk szegény lakosságára nézve sokat jelentenének ezek az ingyen működő tojás-keltetők, különösen ha nagy baromfitenyésztő telepekké fejlődhetnének.

A baromfitojásokat különben másfajta ingyen meleggel is ki lehetne keltetni,

Itt mindenekelőtt egy szakértőre kell hivatkoznom, t. i. arra az ázsiai különleges vadtyukra, amely a tojásait nem maga költi ki, hanem úgy gondoskodik utódokról, hogy nedves giz-gazt füvet és falevelet kapar össze s ezeknek a belsejébe rakja tojásait, amelyek az erjedésokozta melegtel kellő időre kifogástalanul kikelnek. Ugyanezt a szolgálatot megtenné a kerti melegágy, vagy ehhez hasonló fülledő és erjedő növényhalmaz is. De a tojásokat nem csupaszon, hanem keltető fiókokban lenne célszerű belerakni, amelyekből szellőztető csövek is nyulnának ki. Aztán ügyelni kellene mindenestre a fülledő növényhalmaz kellő és állandó hőfokának megtartására is.

Méhészeti előadások

Hazánk gazdasági talpraállításának alapja, mint minduntalan megállapítatik, a termelő munka úgy az eddig kultivált gazdasági ágazatok terén, mint főként az eddig kiaknázatlanul heverő, jelentőségében fel nem ismert, elsőrendű nemzetgazdasági tényezővé csak most felemelkedett termelési tényezők szempontjából, melyekhez tartozik a méhészet. A termelő munka azonban csak okszerű alapon élvezve válik eredményessé, produktívá, csak racionális termelés járhat a közgazdaságra haszonnal.

Hol találunk több okszerűtlen eljárást a termelésben, mint a vidéki méhészet terén? Óriási veszteség ez mezőgazdaságunkra! Ahol még mindig az alaptöke, a káros méhésalád, feláldozásával jutnak hozzá kasaik nagysága által korlátozott évi produktumaihoz. Óriási veszteség ez nemzetgazdaságunkra nézve!

Ezen ósdi, közgazdasági szempontból alig értékelhető népszokásoknak megszüntetésére szolgálnak a méhészeti előadások és méhészeti tanfolyamok, melyeknek célszerűségét legjobban igazolja ama körülmény, hogy a legtöbb nem intelligens méhész méhészeti könyveket, szaklapokat olvasni nem szeret, s ha olvas is meg nem érti, illetve ha megérti is, nem követi, de ha egy általa elismert gyakorlati szakembertől hall valamit, azt megjegyzi örök időkre és azt már követi is.

Büdszentmihályon f. hó 18-án tartott **Tihanyi István** debreceni méhészfelügyelő előadást, úgy a délelőtti, mint a délutáni órákban, s mondhatom, a rendelkezésére álló rövid idő ellenére oly tartalmasan, kimerítően foglalt össze és oly világos, érthető, szép népies nyelvezettel adta elő a méhészeti évi teendőket, hogy hallgatósága mindvégig feszült figyelemmel hallgatta előadását, s ez előadás bizonyára nem kis mértékben fog hozzájárulni Büdszentmihály méhészetének részben okszerűvé tételéhez, részben fejlesztéséhez.

Hála legyen az illetékes minisztérium vezetőségének, hogy ez előadások megtartását nálunk lehetővé tette, akit kérünk arra, hadd ossza oda, hogy ilyen célú előadások sűrűbben tartassanak egy-egy községben, lehetőleg a méhészeti év különböző szakjaiban (1913 óta most volt nálunk méhész előadó) esetleg tanfolyamok is, hadd Tihanyi István méhészeti felügyelőnek, aki még egyrészt tanulságos előadásával nagy gyakorlati szaktudásáról tett tanubizonyoságot, másrészt Büdszentmihály méhészetének fejlődésében kiváló érdemeket szerzett.

Mészáros József,

uradalmi m. a. Büdszentmihályi Méhészkör elnöke

MOZGÓ BOCSKAY-TÉR
1921. Január hó 30-án, vasárnap
Aranypille IV.
1921. Február hó 2-án, szerdán mérsékeltlen felemelt helyárak mellett
Miss American I., II.
10 felvonás.
1921. Február hó 3-án, csütörtökön
Miss American III. és IV.
Jegyelővétel szombaton d. e. 10 órától.
Előadások kezdete d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor.

Művészet

Höchtl Margit bucsuhangversenye. A fényes sikerű zeneesték után, melyeket Fűrody F. Gusztáv szerencsés leleményének köszönünk, aki Höchtl Margit művészetét városunk zenei életébe bekapcsolta, pénteken este önálló hangversenyt rendezett a művésznő, mostani vendégszereplése befejezésül — mert csak így akarjuk érteni a bucsuzást. Műsorát ezuttal a legsziveszerintibb darabokból válogatta össze s a különböző szellemű művek így egymás mellett még egyszer s együttesen mutatták ki a kiváló képességeit, kiváltságos zenei érzékét, teljes muzsikáltságát, amely egyforma könnyedséggel tolmácsolta *Bach* tisztá, de mély zenéjét, *Mozart* meleg finomsága és *Chopin* színpompázó, rejtett tüztől föl-fölizzó szellemességét, *Schubert* líraiságát, *Liszt* csillogását. Eppenigy gyönyörködtünk újból billentési sokszínűségében, a meleg, zengő, puha, mégis telten gyöngyöző pianókban leheltszerű elhalkulásokban, viharzó száguldásokban — de nincs miért folytatni, mert nem kell mindekegy újból fölfedezni, csak mint már annyiszor átélveztél szépségeket most újból egy percre megjeleníteni magunk előtt. A művésznőt tisztelői két hatalmas virágcsokorral lepték meg, egyiket Debrecen színeit viselő szalagok ékítették. Így újabb tolmácsolást virág nem végezhetett, mint most, ezen a bucsuestén, amelyet csak a viszontlátásra való bucsunak akarunk érteni. T. B.

GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA, KOSSUTH-UTCZA 2. SZÁM.

Alapított: 1868. évben.

Temetéseket a legolcsóbban eszközöl a leg-egyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig. TELEP: Homokkeri, Hid-utca 8. szám.

Mindennemű ajándékok

Parfümök kimérve és adjuszálva, Manikour, Parfüm és Fésűkzetták, mindentel piperecikkek, szappanok stb. Korzó „ÉVA” arczenócs és szappan legolcsóbban szereshetők be a Telefon 14-80

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

KÖZGAZDASÁG.

„HAJDUFÖLD” GAZDASÁGI MELLÉKLETE.

Mezőgazdaságunk iparosításának mai kiváló jelentősége.

„Gondoljunk az élőkre!”

Az ötéves háború és következményei ugyancsak kézzelfoghatóan mutatták meg, hogy a politikai függetlenség egymagában semmitsem ér és az csak a vagyoni függetlenséggel párosítva képezi azt az igazi és valóban nagy értéket, amely a nemzetek nagy áldozataira érdemes. De csattanósan bizonyítják ezek azt is, hogy a vagyoni függetlenség tulajdonképpen az ipari függetlenséggel áll a legszorosabb kapcsolatban. Azaz igazán független csak az az ország lehet, amelyik szükségleteinek legalább nagyjából önmaga állítja elő. Mert amidőn mi sok millió értéket képviselő fogyasztási cikket a külföldről vagyunk kénytelenek behozni, ezekért — politikai függetlenségünk ellenére is — a külföldnek adozunk: munkásainkat volta-képpen mi fizetjük, mi tartjuk el azokat.

Mit ér az, hogy mi termeljük a világ legjobb búzáját, a legkínóbb, a legtúlesebb borát, a legízesebb, a legzamatosabb gyümölcsöt, a legjobb gyapját és sok minden más cikket a legjobb minőségben: ha azok feleslegét feldolgozatlan, nyers állapotukban adjuk a külföldnek át; hogy azután az azokból készült gyártmányokat drága áron visszavásároljuk s érettük jóval többet adjunk ki, mint amennyit a nyersanyagokért bevettünk, mely különbözettel a külföldnek vagyunk adófizetői.

A vagyoni függetlenség alapján tehát a gazdasági függetlenség képezi s ennek kivívásánál, sem a legtudományosabb és mélyreható közjogi fejtegetések, sem a legszembetűnőbb kidolgozott szónoklatok nem használnak: nem ágyu, puska és vitézség kell oda: hanem a szorgalommal párosult, kitartó munka. A gazdasági függetlenség ügyei: a gyárak keményei, amelyeknek lüktető életet, eredményt, illetve tekintélyt a tudomány és a technika vívmányaival vezetett műszaki berendezés és a megfelelően kiképzett munkás kölcsönöz. Ezért, ha gazdasági függetlenségre törekszünk, mezőgazdaságunkat a többtermelés irányában kell fejlesztenünk, iparunkat pedig legalább is oda emelnünk, hogy nyersanyagaink feleslegét feldolgozhassuk a külföldre csak ipari cikkekkel: egész és félgyártmányokat vigyünk ki, mert a feldolgozás által a nyersanyagok értéke 10—800 szorosára emelkedhetik. Nyersen csak vetőmagot, ezt is kitenyészett, nemesített mivoltjában — adjunk a külföldnek át. De épen úgy állatot is élve, csak mint tenyésztésanyagot engedjük a külföldre, a többi és az állattenyésztés termékeinek feleslegét pedig dolgozzuk fel, konzerváljuk s így értékesítjük.

És ha eme nagy feladatokat helyesen megoldani akarjuk, egyenesen a mezőgazdaság iparosításához jutunk.

Mezőgazdaságunk iparosítását azonban eme legfőbb érdekünkön — a gazdasági függetlenségünkön — kívül még más nézőpontok is, szintén elodázhatalanná teszik.

Elsősorban a munkanélküliség rettenetes lidércuralma az, amelynek enyhítésére s részben megszüntetésére a mezőgazdasági kémiai és házi iparok alkalmasak és segítséget a leggyorsabban nyújthatnak és amellett még az erre berendezkedett mezőgazdaság nagyobb kifizetésére is kielégítést nyer; azaz a mezőgazdasági iparok módját és alkalmas nyújtanak: a munkás egész erejének felhasználására és értékesítésére. Hiszen mezőgazdaságunk ma, általánosan szólva, az a helyzet, hogy nyáron a munkás, télen pedig a munka kevés, vagy hiányzik. A mezőgazdasági iparok ellenben a mezőgazdasági munkák szünetelése idején, legfőképpen télen igényelnek több munkást, amelyeket azonban a mezőgazdasági munkák idejére nélkülözhetnek és a mezőgazdaságnak engedhetnek át. Vagyis ezeknek az iparoknak télen van nyaruk. Ezzel lényegesen hozzájárulnak munkáskérdéseink eredményes megoldásához;

de egyben ama visszasságnak is véget vetnek, hogy eddig a mezőgazdasági iparokat jóformán kizáróan a városokban helyezték el és azok ide a mezőgazdaságtól a nyersanyagokon felül annak éltető elemét, a munkást is elszívták s utóbbi jóléte és boldogulása tényezőitől fosztották meg.

Ami mezei munkásainknak ugyanis legfőbb vágya és törekvése az, hogy ő, bármilyen kis területén is, de önálló gazda lehessen. És, mert ezt a törekvést mezőgazdaságunk eddigi berendezése mellett, épen a most jelzett okokból siker nem igen koronázhatta Amerikába, vagy másféle vándorolt ki, ahol a vagyonszerzés előtte inkább lehetségesnek látszott. Ami munkásunk tehát a mezőgazdaságtól nemcsak megélhetését követeli, de ezenfelül még ott, vágyott önállóságához — vagyont gyűjteni is akar.

Munkásaink e törekvéséből azután ellenségeink, ami kiszámíthatatlan kárunkra, valószínűleg üzetet kovácsoltak. És megállapíthatjuk, hogy úgy nemzeti, mint termelési szempontból is, milyen óriási hiányt jelentett a több milliónyi kivándorlás okozta vérvesztés, amit szervezeteinkünk miatt elszüneteltünk kénytelenek. És valahára észre kell vennünk, hogy ellenségeink legfőbb munkaerőinknek rendszeresen elvonásával: milyen óriási pusztítást okoztak nemzeti termelésünk fejlődésének amellett, hogy feyverforgató véreink százezreit, a megvívott nagy csatákban nélkülözni voltunk kénytelenek.

Mindezeket pótlendő, meg a hirhedt béke terheinek elviselésére egyik legfőbb megoldandó feladatunk: hogy a rohamosan emelkedő igényeink a saját termésünk fokozásával legyenek kielégíthetők. E végből mezőgazdasági termelésünket akként kell fokoznunk, hogy az ne csak szükségleteinket bőven fedezhesse, de minél több, minél nagyobb kivitelre jutó feleslegünk is rendelkezésre álljon. És ezt annál inkább megtehetjük, mert terményeink a világpiacra keresettek és biztos elhelyezése találnak.

De a kivándorlás megállítására és munkásainknak biztos kenyérrrel való ellátására az a cél lebegjen szemünk előtt: hogy beruházásainkkal termelésünket és nemzeti cselekvő — aktív — vagyonunkat egyaránt gyarapítsuk. A cél tehát ne csak a munka, hanem az annak nyomán fakadó vagyoni erőforrás megnyitása kell, hogy legyen, amiből aztán állami háztartásunk is bőven merithessen.

De a mezőgazdaság iparosítását ma a legsürgősebben, földjeink termőerejének fentartása követeli. Nevezetesen régen tudjuk, hogy termeléseinkkel nagy mennyiségű olyan alkotórészeket vonunk ki a földből: amelyek némelyikének visszapótlásáról a jövő termés érdekében — legalább a tudomány mai állása szerint — a legtöbb talajon okvetlenül gondoskodnunk kell. Ami gazdaságainkban ez az gondoskodás a háború előtti időkben épen ott történt leginkább meg, ahol a termelés a többtermelés irányában fejlődött; s akkor ebbeli kötelességünket műtrágyák beszerzése útján könnyen leróhattuk. De ma a műtrágyabehozatalunk teljesen szünetel és mert műtrágyára ma minden állam rászorulva van, a behozatal megindulására sem számíthatunk, műtrágyák előállításához való anyagokban pedig meglehetősen szűkölködünk: szinte beláthatatlan időnkig nincsen kilátás arra, hogy a földnek a termelés, de még inkább a többtermelés által elvont és visszapótlásra szoruló elemeit műtrágyák alakjában visszaadhassuk. Hanem más uton-módon kell a visszapótlásról gondoskodnunk.

És ha követendő eljárásunk utjait ebben a helyzetünkben is a tudomány fényével világítjuk meg: ez a világosság egyenesen a mezőgazdasági iparok felkarolásához vezet.

Ugyanis ha mi búzát, vagy más gabonát, repcét, burgonyát, kukoricát, cukorrépat, takarmányt, stb. viszünk a piacra, ezekben sok ezer kilogramm foszforsavat, káliumot, nitrogént,

amelyek növényeinknek a legfontosabb táplálékai, viszünk ki a gazdaságunkból s így valószínűleg földjeink termőképességét visszük a vásárra, ezeket tehát visszapótolni kellene.

Ellenben, ha mi szeszt, cukrot, lisztet, olajat, keményítőt stb. árusítunk el, amaz elemekből a liszt, a keményítő, az olaj alig valamit, a s esz, a cukor pedig semmit sem tartalmaz, mert azok, az u. n. gyári hulladékokban, vagy melléktermékekben, minők: a korpá, a pogácsa, a szelet és a melász, a mosiék stb. maradtak vissza. A szesz és a cukor kizáróan, a liszt, a keményítő, az olaj stb. pedig túlnyomórészt a levegő alkotórészeiből képződik és ezek elemeit tartalmazza: míg az illető növénynek a föld alkotórészeiből származó anyagai és elemei a szeszgyártásnál a moslékban, a cukorgyártásnál a szeletben, a melászban, a mosóvízben és a szűrőanyagokban teljesen, a malomiparnál, a keményítő és az olajgyártásnál pedig javarészt a korpában, a törkölyben, illetve a pogácsában maradnak vissza. Eme termékek pedig nagyobb részükben feltakarmányoztatván, a trágyával a földbe jutnak, így amaz elemek majdnem teljes visszapótlást nyernek.

Az iparosított mezőgazdaság tehát; amíg egyrészt nem kénytelen abrakterményt vásárolni: másrészt meg a műtrágyák beszerzésének terheitől is, és pedig nemcsak a termékek csökkenése nélkül szabadul meg, de az így keletkezett több, tartalmasabb és jobb istállótrágya a termékek fokozódását eleve a legbiztosabb alapokra helyezi. A mezőgazdaság iparosítása tehát nemcsak gazdasági önállóságunknak-függetlenségünknek, de az igazi többtermelésnek is a legfőbb biztosítékát képezi és a föld kizsárolása ellen addig is biztos védelmet fog nyújtani, míg majd az állati termékek feldolgozása révén nyert ipari cikkekben kivitt talajalkotórészeket is módunkban állhat, hazai műtrágyaiparunk kifejlesztésével — a földnek visszaadni.

A vázolt kép teljességéért azonban a mezőgazdaság iparosításának pénzügyi jelentőségét sem hagyhatjuk, a világot sem — figyelmen kívül. Mert az ország összes bevételeinek eddig is mintegy negyedrészt a szesz, sör és cukor után fizetett termelési és fogyasztási adók képezték. De emez iparok kifejlődésével állami háztartásunk bevételei nemcsak e címen fognak tetemesen emelkedni, hanem mérlegünk megjavulására a kivitel fokozottan nagyobb értéke döntő befolyást gyakorolván: ez pénzünk- valutánk-értékének emelkedésében fog megnyilvánulni, ami viszont teherbíróképességünket fokozza és az ország régi tekintélyét, régi határait és régi holdóságát visszaállítani — jelentékenyen siettetni fogja.

Iparosítsuk tehát mezőgazdaságunkat! amit ma annál könnyebben megtehetünk, mert ebben ma, a „GAEA” is segítségünkre állhat.

Váradi Szabó János.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Valutaárfolyamok

Budapest, január 29. (Nemz. St. tel. jel.)
A budapesti tőzsdén magánf. következő árfolyamokat jegyezték. Napoleon 16:55, font 19:15—30, dollár 507—506, francia frank 36, marka 901—900, lira 19:30—1935, Bécs 83, rubel 263—59, lei 715, szokol 682, svájci frank 79—78, korona dinár 14—14:10, lengyel marka 71 és fél.

A zürichi devizapiaez. Mai jelentés elmaradt.

Román és vegyes lebeltyegzésű pénzt legdrágábban vesz **Simon bankiroda** Debrecen, Kossuth-utca 11. Telefon 903. szám.

NYAKKENDŐIT
legszebben
CSAK
Péterfia utca 53.
szám alatt
ÁLAKITJÁK ÁT!
G. V. TÓTH KALMÁNNÉ

Színház

Szigeti Jenő távozása. Nagy veszteség érte a Csokonai színházat: Szigeti Jenő, a nagyon népszerű „Szigi” felbontotta Kardoss Gézával kötött szerződését, minthogy a Fővárosi Orfeumhoz a napokban elhunyt Gyárfás Dezső helyére szerződött nagy fizetéssel. Ertekezés tagja volt Szigeti Csokonai színháznak, hol nem egyszer láttuk őt komikus szerepében olyan művészi ráteremtéssel forgolódni, ahogyan csak kiforrott vérből művész tudhat. Hír szerint Szigeti Jenő mindössze február 15-éig játszik még Debrecenben. — Rohonczi Mihály a fiatal tehetséges bonvivánt is felbontotta szerződését és szintén Budapestre megy vissza is.

A színházak és mozgószínházak közleményei:

Vasárnap d. u. **Az ezüst sirály**, este pedig a **Hermelines nő** megy.

Hétfőn bérletbizünetben **A fekete lovas** kerül színre, Herceg Ferencz leggyönyörűbb irredenta darabja.

Bérlők figyelmébe. A Csokonai színháznál a régi és újabb bérletbefizetések január hó 31-én megkezdődnek. Befizetés d. e. 10—1-ig és d. u. 3—6-ig eszközöltetnek.

Fehér páva. Tragedia a színészvilágból 5 felvonásban ma utoljára az Apollóban 3, 5, 7 és 9-kor.

A hercegnő kalandja (a szerelem vára) szerelmi dráma 6 felvonásban ma utoljára az Arany Bika moziban 3, 5, 7 és 9 órakor.

Don Quichotte kisasszony, kalandortörténet 5 felvonásban ma utoljára az Urániában 3, 5, 7 és 9-kor.

Crooker, Dianna című regényét mutatja be holnap hétfőn az Uránia, a főszerepet Holay Kamilla játssza, a filmet Deésy Alfréd rendezte. Előadások 6 és 8-kor. Jegyelővétel.

Puskin, Wanda Warenine című orosz regényét mutatja be holnap hétfőn az Apolló, a főszerepet Fabienne Fabrice játssza. Előadások 6 és 8 kor. Jegyelővétel.

SPORT

Birkózás. Értesitem az összes egyesületek birkózóit, hogy a kerületi szövetség által rendezendő tréning mérkőzés február hó elején rendeztetik meg. A pontos idő február 4-ig közölve lesz. Paulovich kerületi előadó.

Női svéd torna a DEAC-ban. A Debreceni Egyetemi Athletikai Club kebelében Kiss Aranka okl. torna tanítónő vezetése alatt a „Dóczy” leánynevelő intézet torna termében február 6-tól — május 1-ig hetenként kétszer 1—1 órában női svéd torna tanfolyam veszi kezdetét. A tanfolyamra jelentkezni lehet a ref. és kath. leányklub, „Dóczy” leánynevelő intézet és női felső keresk. iskolában kiosztott gyűjtőleveken, valamint Springer József iródművelő és zenemű kereskedésében (Főposta mellett.) Résztvevők az egyévi évi 20 K. tagsági díjon felül a tanfolyam tartamára havi 20 K-t tartoznak fizetni. A tanfolyam kezdete és ideje, valamint csoportokba való beosztása egy később összehívandó gyűlésen fog megállapíttatni.

Apró hirdetések.

Aranyat
mindenféle ezüstöt briliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u 2 szám. I. e. melet.

Forgács István
műorás
Bádogos-u.

Bolti szolgáló
mezőgazdasági üzletbe felvétetik. Jelenkezni lehet Hunyadi u. 13. szám alatt a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél.

Bélyeggyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Kováry és Altmann
szűcsök, piac 42. Pannónia épít. let. Bármilyen a szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Eladó
a Sámsoni kőut mentén a Bójer-fele nagy rollós ház mellett egy 300 négyszögletes ház hely. Gazdák Bankja. Kossuth-utca 17.

Munkás
leányok azonnal felvétetnek. Honvéd-u. 16.

Mindenes
cselédnőt — aki főzni és tehenet fejni is tud — azonnal felveszek. Vár-u. 8 szám, balra.

Egy
jobb asszonyt keresünk házi teendők elvégzésére. Simonyi-ut 26/b.

Eladó
a Szentanna utca 56. sz. ház. Felvilágosítást ad tunyogi Dr. Sücs Géza ügyvéd Széchenyi-u. 14.

Eladó
szép ház Baross-u. 16. sz.

Fehér
sweater sapkával eladó. Ertekezni Kossuth-u. 28 I em. 11—12 között.

Zongora
hosszu „Bäsendarfer” jutányosan eladó. Csapókeret Vasut-sor 27. Ertekezni d. u. 3—5-ig.

Koros Sándor
lértel-szabó üzletében Piac-u. 60.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Rizikancsok
felvétetnek fix fizetéssel és jutalékkal lapunk kiadóhivatalában

Debreczeni Gazdák
Bankja Részvénytársaság. Kossuth-u. 17. Köicsőnket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad a betét után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbe ad (szafé deposit) páncélszekereket. Takarekpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. — Feleknek minden pénzügyi műveleténél rendelkezésére áll.

Bor
lehozott és seprős eladó. Vár-u. 8.

Eladó hatalmas sarok ház!
Nagy telek! Istálló is van! Rögtön beköltözhető lakás!
A Csapó-utca végén!

Az Árpád-téri papi lakkkal szemben! Kifünő levegő!
Villanyos közlekedés!

adómentes, elsőrendű esertégla, masszív épület, eseréppel fedve, a következő helyiségekkel:

nyílt üzlethelyiség, egy rendbeli 2 szobás lakás, előszoba, fürdőszoba, konyha, speiz, pince, fűskamara, ezt lakó lakja.

Egy rendbeli 2 szobás lakás, előszoba, fürdőszoba, konyha, speiz, világos, száraz nagy pince, fűskamara, ezt a tulajdonos lakja s átadja a vevő részére beköltözhetőre istállósával, sertésállal, baromfiállal együtt.

Van aztán még egy szoba, konyha, speiz, fűskamara.

Egészséges, magas, száraz szobák. Minden lakás utcai! A lakások előtt nagyon szép nyitott veranda, szelíd szőlővel befuttatva, a veranda keramit lapokkal lerakva. Villanyvilágítás mindentűtt. A szobákban cserépkályhák és vaskályhák, 100 mtr. mélységű, mély furású, igen jó vízi szivattyús kut. Elkerített baromfiudvar, Külön mosóház. Termő, nemes gyümölcsfák.

Ára 820 ezer korona!

Ezen ház felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.

Iroda: Veres-utca 9.
Hivatalos órák reggel 8 órától kezdve egész nap.

Eladó

Tócsokert Acél-utca 39, számú 3600 négyszögöl területű házas telek, kertészeti célokra kiválóan alkalmas. Egy része gyümölcsös. Felvilágosítást ad dr. Korösi Kálmán ügyvéd, ref. kollégium.

Köztudomásu!
hogy aranyért, briliánsért és hamis fogért a legmagasabb napi árat fizetem
Benedikt Jenő
Órás és ékszerész
Verböczi-u. 2. sz. iparkamara.

Sóigénylés

Felhívjuk a város lakossága figyelmét arra, hogy a disznóöléshez és egyéb alkalmakkor a hus konzerváláshoz szükséges sóra a város közéletmezési ügyosztálya lisztosztályánál (Piac-u. 9.) sőtaltványt lehet kérni, ahol az igazolt szükségletre a leölt állat marhájárlat levele bemutatójának a sőtaltványt kiadják.

Debrecen, 1921. január 29.
Közéletmezési ügyosztály.

MAKULATURA
kapható lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. szám alatt.

Most volna egy eladó kis szőlőtelep!

a város alatt, nagyon közel. Egyike a legrendezettebb természetlőknek, fele rizling, fele ezerjő. — Egy katasztrális hold kiterjedésű, teljesen fölkaróztva, ligasokkal ellátva. Minta telep! Van vele konyhakert is, továbbá egy szoba, konyha, pince, tégltől építve, eseréppel fedve és melléképítmények. Stukaturos, padlózott szoba.

Rögtön átvethető!
Bővebb felvilágosítás nyerhető az ezen szőlőtelep felett rendelkező Nagy Lajos irodában Veress-utca 9. szám.

Lapkihordó asszonyok

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. szám alatt

Eladó ház

Geréby-telepen Irén-utcán 1 szoba, konyha kamara 360 négyszögöl területtel azonnali átvételre eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Vasutasok! Házvevők! Eladó ház! A város központján! Jutányos árért!

A Miklós-utcai részben
Azonnal beköltözhető két szobás lakást kap a vevő!

Masszív, esertégla épület, eseréppel fedve a következő lakásokkal:
Utcai 4 szobás lakás melléképítményekkel, melyet most két család lakik, hatalmas nyitott verandával, pincével.
Egy szoba, előszoba, melléképítményekkel, mely most butorozva van kiadva és a

hátsó udvari 2 szobás lakás, konyha, speiz, pince, ebben lakik a tulajdonos ez 30 napon belül át lesz adva a vevőnek beköltözhetőre.

Villanyvilágítás, cserépkályhák, és öntött vaskályhák, pincék, csatorna bevezetve, letéglázott udvar, szivattyús kut.

Van pedig ezen ház a Miklós-utca baloldalából, a Miklós-utca 22. számú ház mellett benyúló Szálkai utcában

Szálkai-utca 6. sz. alatt!

Nagyon szép helyen, központban, a Miklós-utca sarkához harmadik ház.

Utolsó ára 420 ezer korona!

Szabott ár! Alku nincs!

Ezen ház felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.

Iroda: Veres-utca 9.

24 óra alatt kelt el!

a Varga Gábor ur és neje tulajdonát képező Tégáskert Létai-utca 25. számú ház is!

Elkeltek továbbá:

Csapókert, Vasutisor 23., Nagy József telep, Nagy József-utca 9., Csapókert melletti Geréby telep Fülöp-utca 53., Irén-utca 50., Fülöp-utca 55., Irén-utca 52., Fülöp-utca 57., Irén-utca 54., Onossay-utca 71. Ocskay-utca 1. számú ingatlanok. — Továbbá a Rother-utca 30-32. számú házak közötti házhely és a Hajdu öszörményben, Homokkertenben levő özv. P. Nagy Ferencné asszony tulajdonát képező szálló.

Tehát most már ezen ingatlanok után se méltóztassanak érdeklődni. Ezen ingatlanokat az eladással megbízott

Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat adta el!

Debreczen városának legrégebbi adásvételi vállalata. Alapított 1900-ban. Fennáll 21-ik éve. Iroda: Veres-u. 9. szám.

Az eladások eszközzéséért, közvetítéséért az eladó tulajdonosok által egyetlen fillér közvetítési díjat sem kell fizetni a Nagy Lajos iroda részére!!!

Eladási megbízások felvételnek

a Veres-utca 9. szám alatti irodában, mindennap, reggel 8 órától estig, a nap bármely órájában.

Arra kéri az iroda a tulajdonosokat,

hogy eladási megbízásukat mindig a hét első napjaiban, de legkésőbb péntek délig okvetlen adják fel, mert a helybeli lapok vasárnapi számában elhelyezendő eladási reklám-hirdetéseket péntek déli 12 órakor az iroda lezárja és így a szombaton feladott megbízások leírásait a következő hétre marad.

Végül hozza magával a megbízó a régi adásvételi szerződést, vagy bármilyen más olyan iratot, melyből az ingatlan telekkönyvi száma kiténik.

Gótsch Bankirodája

DEBRECZEN, Piac-utca 38

1. em. Főposta mellett. Interurbán telefon 7-95

Idegen pénzek, értékpapírok vétele és eladása. Tőzsdei megbízások lebonyolítása.

Külföldi átutalásokat és kilizetéseket legelőnyösebben eszközölök

Eladó hentesüzlet

Csapó- és Kossuth utcán azonnali átvételre, eladó esetleg más üzleti célra is felhasználható, Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Eladó ház!

Faragó-utcán 6 szobás lakás csinos ház villamos megállónál beköltözhető lakással eladó Dezső L. irodája Maróthy-u.19.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete áruüzletében

Debreczen, Hunyadi-utca 13. szám alatt **beszerezhető:**

kő és darált só, petróleum, kecsikenőcs, gépelajak, rézgálic, raffia, lópatkók és szekerek, tetőfedőlemez, szecska és ré-pavagók, tengerimorzsolók, ekék stb.

Tuskófa

valamint Bükki boksza, szén vagonételekben kapható

Polyanszky Oroszt tűzifa és szénkereskedőnél Szoboszlai-ut J.B. Telefon 181.

Sestakerti szőlő

másfél nyilas szőlő (950 négyszögöl) egy szobás lakással Andrassy-utca azonnali átvételre eladó, Dezső László irodája Maróthy György-utca 19.

FEHÉRTÓI BÉLA

temetkezési intézete Debreczen, Dégentfeld-tér 4. sz.

Minden rendű és rangú temetések összegéből 4 százalék pénztári engedélyt ad. Temetéseket legelőnyösebben kegyeletteljes pontossággal végzik.

ELADÓ HÁZ! Rögtön beköltözhető lakások! Fényes megélhetés!! ARANYBÁNYA!

Vendéglő! Terményüzlet! Stb! Stb! Stb!

Salétrom-u. 10. Salétrom-utca 12. és Erzsébet-u. 11. számú házak!

Ára e három háznak összesen: 700 ezer korona!

Csak együtt eladó!

Külön-külön nem!

A Salétrom-utca 10. sz. ház:

15 éves, csertéglá épület, cseréptetővel fedve. Két utcai üzlethelyiséggel, hatalmas forgalmu koresma és vendéglő, korlátlan italmérségi joggal és vendéglői engedéllyel. Két szoba, egy hármas alkoves szoba, előszoba, konyha, speiz, pince, faskamara, takarmány raktár. Mindenütt villanyvilágítás.

A Salétrom-utca 12. sz. ház:

Szerényebb kis épület, de ez is téglából építve, cseréptetővel fedve. Van rajta egy méz-üzlet, mellette egy utcai szoba, meszes pincé, két raktár. Két rendbeli egy szoba, konyhas lakás.

Az Erzsébet-utca 11. sz. ház:

Téglaépület, cseréppel fedve. Van rajta utcára nyíló bádigos műhely, egy házmesteri lakás, 2 faskamara.

Igen jó vízi szivattyus kut, szivó-nyomó szivattyúval felszerelve. Angol klozetek az udvarban.

Vétel esetén a tulajdonos a vevőnek azonnal rendelkezésére bocsátja a vendéglői és koresmai két üzletet, 2 szobát, konyhát, pincét és faskamarát, az általa és családja által használt többi összes helyiséget pedig 30 nap alatt.

Ezen házak felett is a NAGY LAJOS Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg azok vétele, ott teendő le a vételi foglaló. Iroda: Veres-utca 9. szám. Hivatalos órák reggel 8 órától egész nap állandóan.

Eladó ház

Geréby-telepen Kondor-utcán sarokház 1 szoba, konyha, istálló, sertésöl 300 négy szögöl területtel; azonnali beköltözésre eladó Dezső L. irodája Maróthy-utca 19.

Az import cukor ára

Értesítjük a közönséget, hogy a külföldről importált és fogyasztási jegy nélkül forgalombahozott kockacukor kgr-kénti ára 190 koronában állapított meg.

Közélelmezési ügyosztály.

Keleti J. BUDAPEST, IV. ker. Koronaherceg-u. 17. Alapított: 1876.

gyárt a legkötelesebb kivételben: mülábakat, műkezet, sérvkötőket, haskötőket, gummigörsérharisnyákat stb. Dus választék az összes betegápolási cikkekben, valódi angol, francia és amerikai gummiárukban, valamint orvosi műszerek- és kórházi berendezésekben. Eladás nagyban és kicsinyben eredeti napi árak mellett. Szétküldés naponta.

Itt volna ismét két eladó ház!

Mind egyik kedvező alkalmi vétel! Beköltözhető! Családi körülmények miatt lett eladóvá téve e két ház! És nem önző spekulációból! Mind egyik érdekes a megtekintésre! Az egyiknek az ára 500 ezer, a másiknak 550 ezer korona! Az egyik van:

A Csapó-utcában! Rögtön beköltözhető lakás!! Istálló is és üzlet is van rajta!

Csapó-u. 94. sz. sarok ház!

A tulajdonos a következő helyiségeket lakja és használja, melyeket 30 napon belül, szükség esetén esetleg előbb is átad a vevőnek beköltözhetésre: hentesüzlet, mellette 2 szobás lakás, konyha, előszoba, nyári konyha, speiz, istálló 4 drb. jószág részére, leburkolt sertésöl 6 drb. sertés részére, faskamara, nyitott szin, baromfiól, sötét pince, világos pince és műhely. Mindenütt villanyvilágítás.

Van azonkívül 3 rendbeli 1 szoba, konyha, speiz, faskamara.

A szobákban cserép- és vaskályhák. Letéglázott, igen szép udvar, jó vízi szivattyus kut, csatorna bevezetve.

Ennek az ára 500 ezer korona!

A másik

Modern uri ház

a Csapó-utca végén levő APAFI-UTCA-BAN, éppen TRNKÁ-gőzmalom mellett van. Hatalmas nagy telekkel! — Molynek részletes leírása a következő:

Apafi-utca 14. számú sarokház.

Masszív téglapépület, cseréppel fedve, alappincéve, a következő lakosztályokkal:

Egy rendbeli utcai 2 szobás lakás a következő mellékkel: előszoba, konyha, speiz, külön boros- és külön zöldses pince, elkülönített záros padlás, 2 faskamara, sertésöl 6 darab sertésre. Baromfiól, gazdasági udvar és konyhakert. Ezt a lakosztályt a tulajdonos lakja, melyet az összes itt felsorolt mellékkeliségekkel együtt május 1-re, esetleg előbb is átad a vevő részére.

Egy rendbeli 3 szobás utcai lakás, mellékkeliségekkel: előszoba, konyha, speiz, modernül berendezett fürdőszoba, angol klozet, pince, faskamara és külön záros padlás.

Udvari keresztépületben egy szoba, konyha és faskamara, mely azonnal át lesz adva a vevő részére beköltözhetésre.

Van továbbá külön mosókonyha, vízvezetékkel felszerelve. Vízvezeték mindenütt, ugyszintén villanyvilágítás, cserép- és vaskályhák, szivattyus kut, külső angol klozet, csatorna bevezetve, néhány darab gyümölcsfa.

A főépület még 5 évig adómentes, modern szárnyajtókkal, tükörablakok, spaletták.

Igen könnyen istálló is előállítható!

Ennek az ára 550 ezer korona!

Ezek mind reklám árak, tehát utolsó árak! Szabott árak! Alku nincs!

Mindkét ház felet a NAGY LAJOS Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik. Egyedül csak ott köthető meg azok vétele, ott teendő le a vételi foglaló is! Iroda: Veres-utca 9 szám Hivatalos órák állandóan, egész nap!